

Dr. hab., prof. UG Adam Karpiński

Mój życiorys naukowy

Urodziłem się 26 maja 1949 roku w Strzelinie, woj. Wrocławskie. W 1966 roku, po skończeniu LO w Sochaczewie, wstąpiłem do Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej w Jeleniej Górze. Od 1969 roku służyłem w Marynarce Wojennej. W latach 1975 – 1979 studiowałem w WAP w Warszawie. W czasie studiów byłem prof. dr hab. Mirosława Nowaczyka – wicedyrektora IFiS PAN asystentem - wolontariuszem w Zakładzie Teorii Religii Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie. Współredagowałem Studia Religioznawcze oraz konferencje naukowe, krajowe i międzynarodowe.

W latach 1979 – 1992 w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni pracowałem na stanowiskach od asystenta do docenta w Instytucie Nauk Humanistycznych. Doktorat obroniłem w 1985 roku przygotowując rozprawę doktorską, pod kierunkiem prof. dr hab. Mirosława Nowaczyka, na temat: *Znaczenie teorii religii Fryderyka Engelsa dla współczesnych kontrowersji ideologicznych*. Recenzentami pracy byli: prof. dr hab. Józef Borgosz i prof. dr hab. Stanisław Kozyr – Kowalski (UAM). W 1990 roku zdałem kolokwium habilitacyjne broniąc rozprawy habilitacyjnej nt.: *Próba rekonstrukcji przesłanek teoretycznych Marksowskiej koncepcji kultury i religii*.

Za swoich mistrzów i nauczycieli uważam: prof. dr hab. Mirosława Nowaczyka, prof. dr hab. Andrzeja Nowickiego, prof. dr hab. Stanisława Kozyra – Kowalskiego, prof. dr hab. Witolda Tylocha, prof. dr hab. Władysława Pałubickiego, prof. dr hab. Józefa Borgosza.

W 1993 roku zostałem zatrudniony, jako profesor, w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Słupsku. Zajmowałem tam kolejno stanowiska: Kierownika Zakładu Socjologii Religii; Dyrektora Instytutu Filozofii (do 1998 r.) - instytutu, którego jestem współzałożycielem. Współorganizowałem wydanie Słupskich Studiów Filozoficznych, nr 1; MISCELLANEA. SOCIOLOGICA ET PHILOSOPHICA NR 1; 2; 3; 4; które także współredagowałem. W 1998 r. zostałem zatrudniony na stanowisku profesora w Uniwersytecie Gdańskim w Instytucie Filozofii i Socjologii. W 2001r. zacząłem wypełniać obowiązki Kierownika Zakładu Socjologii Wychowania w w/w instytucie.

Jestem filozofem i socjologiem. W pracy naukowej, skoncentrowanej wokół ontologii bytu społecznego i miejsca w nim człowieka, jednostki ludzkiej, weryfikuję hipotezę: **wyczerpał się dotychczasowy, ideologicznie obowiązujący, podmiotowo – przedmiotowy paradygmat naukowy. Dostrzegalnym jego skutkiem jest powszechnie konstатовany kryzys kultury współczesnej. Zaistniały realne warunki dla myślenia o świecie i działania podmiotowo – podmiotowego. Wymaga to jednak filozoficznego wysiłku współczesnego człowieka ukierunkowanego na tworzenie nowej filozofii, radykalnie odmiennej od istniejącej filozofii Zachodnioeuropejskiej.** Postulat ten realizuję w postaci tworzonej przez siebie sofiologii oraz w niej uzasadnionej socjologii ogólnej i koherentnych z nią socjologii organizacji i administracji..

Temu podporządkowane są studia nad historią myśli socjologicznej, jej paradygmatami, nad klasyczną filozofią niemiecką, filozofią społeczną, filozofią polską oraz rosyjską. Tę ostatnią wykorzystuję dla formułowania współczesnej idei słowiańskiej, którą uważam za niezbędną w urzeczywistnianiu na Ziemi zasady antropicznej.

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu: Seminarium magisterskie z socjologii		Kod ECTS:
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek: Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa WNS UG		Nazwa kierunku: socjologia
Nazwa specjalności:		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących): Dr hab., prof. UG Adam Karpiński		
Liczba godzin zajęć: 30 - wykłady: - ćwiczenia: - konwersatorium: - laboratorium: - seminarium: 30		Liczba punktów ECTS:
Rodzaj studiów (stacjonarne, niestacjonarne, I, II stopnia):		Rok i semestr studiów: 2009/2010 Semestr letni
Status przedmiotu (obligatoryjny)		Język wykładowy: polski
Metody dydaktyczne: seminarium W zajęciach dominuje metoda seminaryjna. Stąd każdy Student przychodzi na zajęcia przygotowany z tematu, który będzie realizowany. Dotyczy to wszystkich Studentów. Natomiast referat – wystąpienie na dany temat zajęć przygotowuje dwóch studentów wcześniej zgłaszających się ochotników. Jeden z nich przygotowuje referat, drugi zaś koreferat;		Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: 1. Student obowiązany jest uczestniczyć w każdych zajęciach. Jeżeli nie może, z różnych powodów, to musi zaliczyć zajęcia na konsultacji; 2. Każdy Student jest obowiązany znać przynajmniej 7 wymienionych wyżej lektur. Hasła encyklopedyczne liczą się jako jedna pozycja; 3. Zaliczenie seminarium Studenci otrzymują po przedstawionej i zaakceptowanej koncepcji pracy magisterskiej.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymaganiami wstępnymi: wymagana jest znajomość problemów z historii myśli socjologicznej, szczególnie współczesnej, głębsza znajomość dowolnego autora; ponadto, A. Karpiński <i>Wstęp do socjologii krytycznej</i>, Gdańsk 2006; Tegoż, <i>Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych</i>, Gdańsk 2005 oraz definicje pojęć filozoficznych i socjologicznych innych autorów, z innych słowników i encyklopedii.		
Założenia i cele przedmiotu: rozumienie relacji pomiędzy socjologią teoretyczną a stosowaną z punktu widzenia podejmowanych w niej problemów i sposobów ich rozwiązywania, konstruowanych paradygmatów myślenia. Nauczenie podstawowych treści metody i metodologii socjologicznej. Wyrobienie u studentów umiejętności stosowania metod i technik socjologicznych w badaniach społecznych. Przygotowanie do prowadzenia badań empirycznych i pisania z nich sprawozdań.		

Treści programowe:

1. Studia magisterskie a inne typy i poziomy studiów. Metodyka samodzielnej pracy naukowej. Koncepcja pracy magisterskiej.
(2 godz.)
2. Socjologia teoretyczna a socjologia stosowana. Możliwe ujęcia problemu.
(4 godz.)
3. Metoda i metodologia socjologii.
(2 godz.)
4. Przedmiot badań socjologicznych.
(4 godz.)
5. Pojęcie metodologii i metody badań w socjologii.
(4 godz.)
6. Metody ilościowe i metody jakościowe w socjologii.
(2 godz.)
6. Metody i techniki badań społecznych.
(6 godz.)
7. Metodyka badań magisterskich. Wykonywanie sprawozdania z badań – pisanie pracy magisterskiej.
(6 godz.)

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej:

1. A. Karpiński, *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006;
2. A. Karpiński, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005;
3. J. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 2005.
4. Przynajmniej następujące hasła z *Encyklopedii socjologii: Analiza jakościowa; Badania ankietowe; Badania historyczno – porównawcze; Etnometodologia; Intelktualiści; Inteligencja; Inteligencja i jej pomiar; Metoda biograficzna; Metodologia socjologiczna; Metody ilościowe; Nauka; Obserwacja; System; Szkoła chicagowska; Szkoła durkheimowska; Szkoła frankfurcka i inne szkoły socjologiczne; Teoria krytyczna; Teoria w socjologii; Analiza wielowymiarowa; Badania wzdłuż czasu; Wskaźniki; Wywiad socjologiczny;*
5. J. Goćkowski, *Ethos nauki i role uczonych*, Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja”, Kraków 1996;
6. J. Pieter, *Ogólna metodologia pracy naukowej*, ZNiO. Wydawnictwo PAN, Wrocław – Warszawa – Kraków 1967.
7. E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004;
8. T. Kotarbiński, *Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk*, ZNiO, Wrocław – Warszawa – Kraków 1961;
9. F. Znaniecki, *Metoda socjologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008;

10. F. Znaniecki, *Wstęp do socjologii*, PWN, Warszawa 1988;
11. S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007;
12. M. Morion, J. Pey, *Pisanie esejów z socjologii. Poradnik dla studentów*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1999;
13. *Diagnoza Społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, J. Czapiński, T. Panek (red.), Warszawa 2007;
14. E. Durkheim, *Zasady metody socjologicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000;
15. J. Mucha, *Socjologia jako krytyka społeczna. Orientacja radykalna i krytyczna we współczesnej socjologii Zachodniej*, PWN, Warszawa 1986;
16. J. Kowal, *Metody statystyczne w badaniach sondażowych rynku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa – Wrocław 1998;
17. M. Hammersley, P. Atkinson, *Metody badań terenowych*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000;
18. *Leksykon metodologiczny*, K. M. Czarnecki, (red. naukowa), Katowice 2007;
19. J. Boć, *Jak pisać pracę magisterską*, Wrocław 2006;
20. Z. Szkutnik, *Metodyka pisania pracy dyplomowej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2005;
21. R. Kolman, *Poradnik podnoszenia kwalifikacji (magisteria, doktoraty, habilitacje)*, Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz – Gdańsk 2004;
22. K. Wojcik, *Piszę akademicką pracę promocyjną, licencjacką, magisterską, doktorską*, Wydawnictwo „Placet”, Warszawa 2005;
23. W. Żebrowski, *Technika pisania prac licencjackich i magisterskich*, Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego, Olsztyn 2008,
24. B. R. Kuc, J. Paszkowski, *Metody i techniki pisania prac dyplomowych*, Białystok 2007;
25. P. Pioterek, B. Zieleniecka, *Technika pisania prac dyplomowych. Nowe normy i wymogi*, wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2004.

Możliwe problemy – tematy prac magisterskich:

1. Problem definicji socjologii, jej istoty. Wokół E. Babbie’go Istoty socjologii;
2. Organizacja jako problem socjologiczny. Próba budowy nowej socjologii szczegółowej;
3. Aktualność i historyczność Maxa Webera socjologii rozumiejącej;

4. Socjologiczne koncepcje państwa. Ujęcia historyczne i współczesne. Państwo a bezpieczeństwo międzynarodowe. Państwo a kryzys współczesnej kultury;
5. Społeczne koncepcje Akcji katolickiej;
6. Fenomen Radia Maryja;
7. Katolicka koncepcja pracy ludzkiej;
8. Społeczeństwo symboliczne. Próba charakterystyki;
9. Socjologia symbolu;
10. Socjologiczne ujęcie przestrzeni.
11. Koncepcje sprawiedliwości społecznej w różnych teoriach społecznych;
12. Stosunki społeczne w różnych strukturach społecznych.
13. Socjologiczne ujęcie możliwych utopii;
14. Administracja publiczna w spełnianiu dobra wspólnego;
15. Komunikacja społeczna w policji;
16. Społeczna rola studentów uniwersytetu lub innych uczelni wyższych;
17. Socjologiczne ujęcie zmian społecznych na przykładzie dowolnej instytucji społecznej;
18. Socjologiczne ujęcie moralności pracowników wybranej instytucji społecznej;
19. Samodzielny pracownik nauki jako instytucja społeczna;
20. Formalne a nieformalne stosunki społeczne w wybranej instytucji społecznej;
21. Socjologia misji.

Adam Karpiński

WYDZIAŁ:

Kierunek studiów:

Specjalność:

**KARTA PRZEDMIOTU
(sylabus)**Nazwa przedmiotu: **Seminarium magisterskie z socjologii**Rodzaj studiów: **dzienne + zaoczne**Semestr: **letni**

Punkty ECTS:

Formuła przedmiotu: **seminarium**Prowadzący: **dr hab., prof. UG Adam Karpiński**Typ przedmiotu: **obowiązkowy**Poziom przedmiotu: **magisterski**Metody nauczania: **wykład, seminarium, dyskusja, nauka własna**

Wymagania wstępne: **znajomość problemów z historii myśli socjologicznej, szczególnie współczesnej, głębsza znajomość dowolnego autora; ponadto, A. Karpiński *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006; Tegoż, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005 oraz definicje pojęć filozoficznych i socjologicznych innych autorów, z innych słowników i encyklopedii.**

Cele przedmiotu: rozumienie relacji pomiędzy socjologią teoretyczną a stosowaną z punktu widzenia podejmowanych w niej problemów i sposobów ich rozwiązywania, konstruowanych paradygmatów myślenia. Nauczenie podstawowych treści metody i metodologii socjologicznej. Wyrobienie u studentów umiejętności stosowania metod i technik socjologicznych w badaniach społecznych. Przygotowanie do prowadzenia badań empirycznych i pisanie z nich sprawozdań.

Treść merytoryczna przedmiotu:

1. Studia magisterskie a inne typy i poziomy studiów. Metodyka samodzielnej pracy naukowej. Koncepcja pracy magisterskiej.
(2 godz.)
2. Socjologia teoretyczna a socjologia stosowana. Możliwe ujęcia problemu.
(4 godz.)
3. Metoda i metodologia socjologii.

- (2 godz.)
4. Przedmiot badań socjologicznych.
(4 godz.)
5. Pojęcie metodologii i metody badań w socjologii.
(4 godz.)
6. Metody ilościowe i metody jakościowe w socjologii.
(2 godz.)
7. Metody i techniki badań społecznych.
(6 godz.)
8. Metodologia badań magisterskich. Wykonywanie sprawozdania z badań –
pisanie pracy magisterskiej.
(6 godz.)

Lektury:

1. A. Karpiński, *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006;
2. A. Karpiński, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005;
3. J. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 2005.
4. Przynajmniej następujące hasła z *Encyklopedii socjologii: Analiza jakościowa; Badania ankietowe; Badania historyczno – porównawcze; Etnometodologia; Intelktualiści; Inteligencja; Inteligencja i jej pomiar; Metoda biograficzna; Metodologia socjologiczna; Metody ilościowe; Nauka; Obserwacja; System; Szkoła chicagowska; Szkoła durkheimowska; Szkoła frankfurcka i inne szkoły socjologiczne; Teoria krytyczna; Teoria w socjologii; Analiza wielowymiarowa; Badania wzdłuż czasu; Wskaźniki; Wywiad socjologiczny;*
5. J. Goćkowski, *Ethos nauki i role uczonych*, Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja”, Kraków 1996;
6. J. Pieter, *Ogólna metodologia pracy naukowej*, ZNiO. Wydawnictwo PAN, Wrocław – Warszawa – Kraków 1967.
7. E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004;
8. T. Kotarbiński, *Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk*, ZNiO, Wrocław – Warszawa – Kraków 1961;
9. F. Znaniecki, *Metoda socjologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008;
10. F. Znaniecki, *Wstęp do socjologii*, PWN, Warszawa 1988;
11. S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007;
12. M. Morion, J. Pey, *Pisanie esejów z socjologii. Poradnik dla studentów*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1999;
13. *Diagnoza Społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, J. Czapiński, T. Panek (red.), Warszawa 2007;

14. E. Durkheim, *Zasady metody socjologicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000;
15. J. Mucha, *Socjologia jako krytyka społeczna. Orientacja radykalna i krytyczna we współczesnej socjologii Zachodniej*, PWN, Warszawa 1986;
16. J. Kowal, *Metody statystyczne w badaniach sondażowych rynku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa – Wrocław 1998;
17. M. Hammersley, P. Atkinson, *Metody badań terenowych*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000;
18. *Leksykon metodologiczny*, K. M. Czarnecki, (red. naukowa), Katowice 2007;
19. J. Boć, *Jak pisać pracę magisterską*, Wrocław 2006;
20. Z. Szkutnik, *Metodyka pisania pracy dyplomowej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2005;
21. R. Kolman, *Poradnik podnoszenia kwalifikacji (magisteria, doktoraty, habilitacje)*, Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz – Gdańsk 2004;
22. K. Wojcik, *Piszę akademicką pracę promocyjną, licencjacką, magisterską, doktorską*, Wydawnictwo „Placet”, Warszawa 2005;
23. W. Żebrowski, *Technika pisania prac licencjackich i magisterskich*, Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego, Olsztyn 2008,
24. B. R. Kuc, J. Paszkowski, *Metody i techniki pisania prac dyplomowych*, Białystok 2007;
25. P. Pioterek, B. Zieleniecka, *Technika pisania prac dyplomowych. Nowe normy i wymogi*, wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2004.

Zadania dla Studentów:

1. Student obowiązany jest uczestniczyć w każdym zajęciach. Jeżeli nie może, z różnych powodów, to musi zaliczyć zajęcia na konsultacji;
2. W zajęciach dominuje metoda seminaryjna. Stąd każdy Student przychodzi na zajęcia przygotowany z tematu, który będzie realizowany. Dotyczy to wszystkich Studentów. Natomiast referat – wystąpienie na dany temat zajęć przygotowuje dwóch studentów wcześniej zgłaszających się ochotników. Jeden z nich przygotowuje referat, drugi zaś koreferat;
3. Każdy Student jest obowiązany znać przynajmniej 7 wymienionych wyżej lektur. Hasła encyklopedyczne liczą się jako jedna pozycja;
4. Zaliczenie seminarium Studenci otrzymują po przedstawionej i zaakceptowanej koncepcji pracy magisterskiej.

Możliwe problemy – tematy prac magisterskich:

1. Problem definicji socjologii, jej istoty. Wokół E. Babbie’go Istoty socjologii;
2. Organizacja jako problem socjologiczny. Próba budowy nowej socjologii szczegółowej;

3. Aktualność i historyczność Maxa Webera socjologii rozumiejącej;
4. Socjologiczne koncepcje państwa. Ujęcia historyczne i współczesne. Państwo a bezpieczeństwo międzynarodowe. Państwo a kryzys współczesnej kultury;
5. Społeczne koncepcje Akcji katolickiej;
6. Fenomen Radia Maryja;
7. Katolicka koncepcja pracy ludzkiej;
8. Społeczeństwo symboliczne. Próba charakterystyki;
9. Socjologia symbolu;
10. Socjologiczne ujęcie przestrzeni.
11. Koncepcje sprawiedliwości społecznej w różnych teoriach społecznych;
12. Stosunki społeczne w różnych strukturach społecznych.
13. Socjologiczne ujęcie możliwych utopii;
14. Administracja publiczna w spełnianiu dobra wspólnego;
15. Komunikacja społeczna w policji;
16. Społeczna rola studentów uniwersytetu lub innych uczelni wyższych;
17. Socjologiczne ujęcie zmian społecznych na przykładzie dowolnej instytucji społecznej;
18. Socjologiczne ujęcie moralności pracowników wybranej instytucji społecznej;
19. Samodzielny pracownik nauki jako instytucja społeczna;
20. Formalne a nieformalne stosunki społeczne w wybranej instytucji społecznej;
21. Socjologia misji.

Adam Karpiński

KARTA PRZEDMIOTU

Prowadzący: dr hab. Adam Karpiński, prof. UG

Nazwa przedmiotu: É. Balibara prezentacja filozofii idei Karola Marksa. Krytyka i obrona

Rodzaj zajęć: fakultet

Punkty ECTS

Rodzaj studiów: II rok MSU **dzienne i zaoczne**

Liczba godzin: 30 (semestr letni)

Studia **dzienne; zaoczne**

Konspekt przedmiotu

Celem wykładu jest krytyka É. Balibara prezentacji filozofii idei K. Marksa zwracając uwagę na te treści, które wydają się aktualne w kontekście współczesnego, „obowiązującego” paradygmatu. Krytyczne odniesienie się do K. Marksa jako filozofa idei pozwoli wyrobić sobie studentom aktywny stosunek do tego myśliciela wziąć udział w toczącej się międzynarodowej dyskusji wokół myśliciela z Trewiru. Zwraca się uwagę na metodologie uprawiania filozofii współtwórcy marksizmu.

Tematyka zajęć:

1. Wstęp. Marksowska filozofia na tle epoki;
2. Krytyczne uwagi o filozofii marksistowskiej uznawanej za filozofię K. Marksa;
3. Marksowska metoda analizy bytu społecznego;
4. Istota kultury według Karola Marksa;
5. Religia a kultura;
6. Kulturotwórczy charakter religii w Marksowskiej ontologii bytu społecznego;
7. Religia a system wartości kultury;
8. Krytyczne uwagi o niektórych stanowiska w aksjologii marksistowskiej;
9. Próba rekonstrukcji Marksowskiej teorii wartości;
10. Religia a wartości kultury w ujęciu Karola Marksa.

Literatura wykorzystywana do przygotowania zajęć:

Podręczniki:

É. Balibar, *Filozofia Marksa*, IW Książka i Prasa, Warszawa 2007.

A. Karpiński, *Próba rekonstrukcji przesłanek teoretycznych Marksowskiej koncepcji kultury i religii*, „Zeszyty Naukowe”, nr 105 A, AMW, Gdynia 1990.

- A. Karpiński, *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006, rękopis.
- L. Kołakowski, *Główne nurty marksizmu, cz. I: Powstanie; cz. II: Rozwój, cz. III: Rozkład*, Wydawnictwo „Krağ”, wydawnictwo „Pokolenie”, Warszawa 1989.
- A. Cornu, *Karol Marks i Fryderyk Engels. Życie i dzieło*, T. I – IV, PWN, Warszawa 1958.

Lektury:

1. K. Marks, F. Engels, *Dzieła*, t. 1 – 39, KiW, różne lata wydania.
2. L. Sève, *Próba wprowadzenia do filozofii marksistowskiej*, KiW, Warszawa 1988.
3. L. Sève, *Marksizm a teoria osobowości*, KiW, Warszawa 1975.
4. A. Walicki, *Marksizm i skok do królestwa wolności. Dzieje komunistycznej utopii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996.
5. G. Lukács, *Historia i świadomość klasowa. Studia o marksistowskiej dialektyce*, przełożył i wstępem poprzedził M. J. Siemek, przekład przejrzał K. Ślęczka, PWN, Warszawa 1988.
6. G. Lukács, *Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego. Cz. I. Współczesny stan problemu*, przełożył i przypisami opatrzył K. Ślęczka, wstępem poprzedził M. Almasi, przekład przejrzał M. J. Siemek, PWN, Warszawa 1982 i kolejne tomy tego wydania.
7. St. Kozyr – Kowalski, *Struktura gospodarcza i formacja społeczeństwa*, KiW, Warszawa 1988.
8. St. Kozyr – Kowalski, *Socjologia, społeczeństwo obywatelskie i państwo*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1999.
9. F. Wheel, *Karol Marks. Biografia*, przełożyła D. Cieśla, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2005.
10. G. Ritzer, *Klasyczna teoria socjologiczna*, przekł. H. Jankowska, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2004.

Wymagania stawiane przy zaliczeniu (zal. z oceną):

Każdy ze studentów obowiązany jest:

1. Uczestniczyć we wszystkich wykładach;
2. Jeżeli z różnych powodów zdarzy mu się nie być na którymś wykładzie, to jest obowiązany zaliczyć go ustnie na konsultacji.
3. Po spełnieniu wskazanych wymogów student otrzyma wpis do indeksu po skończeniu zajęć, w przerwie semestralnej.
4. Konsultację odbywam w gabinecie nr 529.

Adam Karpiński

WYDZIAŁ:

Kierunek studiów:

Specjalność:

KARTA PRZEDMIOTU (sylabus)

Nazwa przedmiotu: **Socjologia wychowania. Wprowadzenie do zagadnień**

Rodzaj studiów: **dzienne + zaoczne**

Semestr: **zimowy - letni**

Punkty ECTS:

Formuła przedmiotu: **wykład monograficzny**

Prowadzący: **dr hab., prof. UG Adam Karpiński**

Typ przedmiotu: **dowolny**

Poziom przedmiotu: **magisterski**

Metody nauczania: **wykład, dyskusja, nauka własna**

Wymagania wstępne: **znajomość problemów z historii myśli socjologicznej, szczególnie współczesnej, głębsza znajomość dowolnego autora; ponadto, A. Karpiński *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006; Tegoż, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005 oraz definicje pojęć filozoficznych i socjologicznych innych autorów, z innych słowników i encyklopedii.**

Cele przedmiotu: przedstawić istotę przedmiotu socjologia wychowania. Przedstawić współczesny byt społeczny i możliwości w nim wychowania współczesnego człowieka. Wskazać na występujące zagrożenia dla człowieka przyszłości.

Treść merytoryczna przedmiotu:

7. Przedmiot, funkcje socjologii wychowania. Socjologia wychowania a inne nauki społeczne. (4 godz.)
8. Edukacja w warunkach współczesnego bytu społecznego. Człowieku, kim jesteś? (4 godz.)
9. F. Znanieckiego Socjologia wychowania. (4 godz.)
10. System wychowania i jego wdrażanie. (4 godz.)
11. Współczesne środowisko wychowawcze. (6 godz.)
12. Nauczyciel. Podmiot wychowania. (2 godz.)
13. Wychowanie dla przyszłości. (4 godz.)
14. System wychowania w Polsce (2 godz.)

Lektury:

1. A. Karpiński, *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006;
2. A. Karpiński, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005;
3. F. Znaniecki, *Socjologia wychowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001;
4. R. B. Woźniak, *Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych*, Koszalin 1998;
5. Tenże, *Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych. Ku społeczeństwu otwartej edukacji*, Szczecin 2002;
6. *Encyklopedia socjologii*;;
7. F. Znaniecki, *Metoda socjologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008;
8. F. Znaniecki, *Wstęp do socjologii*, PWN, Warszawa 1988;
9. *Diagnoza Społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, J. Czapiński, T. Panek (red.), Warszawa 2007.

Zadania dla Studentów:

1. Student obowiązany jest uczestniczyć w każdych zajęciach. Jeżeli nie może, z różnych powodów, to musi zaliczyć zajęcia na konsultacji;
2. W zajęciach dominuje metoda seminaryjna. Stąd każdy Student przychodzi na zajęcia przygotowany z tematu, który będzie realizowany.
4. Zaliczenie Studenci otrzymują po spełnieniu w/w wymogów.

Adam Karpiński

WYDZIAŁ:

Kierunek studiów:

Specjalność:

KARTA PRZEDMIOTU (sylabus)

Nazwa przedmiotu: **F. Znanieckiego metoda socjologii. Krytyka i obrona**

Rodzaj studiów: **dzienne + zaoczne I rok MSU**

Semestr: **letni – 30 godz.**

Punkty ECTS:

Formuła przedmiotu: **fakultet**

Prowadzący: **dr hab., prof. UG Adam Karpiński**

Typ przedmiotu: **dobrowolny**

Poziom przedmiotu: **magisterski**

Metody nauczania: **wykład, seminarium, dyskusja, nauka własna**

Wymagania wstępne: **znajomość problemów z historii myśli socjologicznej, szczególnie współczesnej, głębsza znajomość dowolnego autora; ponadto, A. Karpiński *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006; Tegoż, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005 oraz definicje pojęć filozoficznych i socjologicznych innych autorów, z innych słowników i encyklopedii.**

Cele przedmiotu: Przedstawić rozumienie metodologii socjologii na tle konfrontacji F. Znanieckiego *Metody socjologii* ze współczesnymi metodami. Ukazać relację pomiędzy socjologią teoretyczną a stosowaną z punktu widzenia podejmowanych w niej problemów i sposobów ich rozwiązywania, konstruowanych paradygmatów myślenia. Przypomnienie podstawowych treści metod i metodologii socjologicznej. Zwrócenie uwagi na umiejętności stosowania metod i technik socjologicznych w badaniach społecznych.

Treść merytoryczna przedmiotu:

1. Selekcja i określanie danych naukowych. (4 godz.)
2. Zasady selekcji danych kulturowych. (4 godz.)
3. Dane socjologii (4 godz.)
4. Źródła materiału socjologicznego (4 godz.)
5. Krytyka niektórych tendencji metodologicznych. (4 godz.)
6. Indukcja analityczna w socjologii. (4 godz.)
7. Metody ilościowe i metody jakościowe w socjologii. (2 godz.)
8. Metody i techniki badań społecznych. (4godz.)

Lektury:

1. F. Znaniecki, *Metoda socjologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008;

2. A. Karpiński, *Wstęp do socjologii krytycznej*, Gdańsk 2006;
3. A. Karpiński, *Słownik pojęć filozoficzno – socjologicznych*, Gdańsk 2005;
4. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 2005.
5. Przynajmniej następujące hasła z *Encyklopedii socjologii: Analiza jakościowa; Badania ankietowe; Badania historyczno – porównawcze; Etnometodologia; Intelktualiści; Inteligencja; Inteligencja i jej pomiar; Metoda biograficzna; Metodologia socjologiczna; Metody ilościowe; Nauka; Obserwacja; System; Szkoła chicagowska; Szkoła durkheimowska; Szkoła frankfurcka i inne szkoły socjologiczne; Teoria krytyczna; Teoria w socjologii; Analiza wielowymiarowa; Badania wzdłuż czasu; Wskaźniki; Wywiad socjologiczny;*
6. J. Goćkowski, *Ethos nauki i role uczonych*, Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja”, Kraków 1996;
7. J. Pieter, *Ogólna metodologia pracy naukowej*, ZNiO. Wydawnictwo PAN, Wrocław – Warszawa – Kraków 1967.
8. E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004;
10. T. Kotarbiński, *Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk*, ZNiO, Wrocław – Warszawa – Kraków 1961;
11. F. Znaniecki, *Wstęp do socjologii*, PWN, Warszawa 1988;
12. S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007;
13. M. Morion, J. Pey, *Pisanie esejów z socjologii. Poradnik dla studentów*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1999;
14. *Diagnoza Społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, J. Czapiński, T. Panek (red.), Warszawa 2007;
15. E. Durkheim, *Zasady metody socjologicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000;
16. J. Kowal, *Metody statystyczne w badaniach sondażowych rynku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa – Wrocław 1998;
17. M. Hammersley, P. Atkinson, *Metody badań terenowych*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000;
18. *Leksykon metodologiczny*, K. M. Czarnecki, (red. naukowa), Katowice 2007.

Zadania dla Studentów:

1. Student obowiązany jest uczestniczyć w każdym zajęciach. Jeżeli nie może, z różnych powodów, to musi zaliczyć zajęcia na konsultacji;
2. W zajęciach dominuje metoda seminaryjna. Stąd każdy Student przychodzi na zajęcia przygotowany z tematu, który będzie realizowany.
3. 4. Zaliczenie Studenci otrzymują po spełnieniu w/w wymagań.

Adam Karpiński